

До питання гуманістичного виховання студентів вищих технічних навчальних закладів

І. А. ОСТРОВСЬКИЙ, канд. екон. наук

С. Б. ТИМОФІЄВА

Харківська національна академія міського господарства

У контексті гуманізації та гуманітаризації вищої освіти України, інтеграції держави в європейський науково-освітній простір у рамках Болонського процесу перед вищими технічними навчальними закладами поставлено завдання підготовки не лише фахівця своєї галузі, а формування гуманістично спрямованої особистості. Це зазначено Національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті, Законами України "Про освіту", "Про вищу освіту", концепцією гуманітаризації вищої освіти та іншими офіційними нормативно-правовими документами держави.

В умовах модернізації вищої технічної освіти України, зумовленої становленням нової філософії освіти, цілком очевидними є протиріччя між соціальним замовленням, пов'язаним із поглибленою гуманітаризацією і гуманізацією системи вищої технічної освіти, та усталеною практикою пріоритетності предметної підготовки фахівців технічного профілю, неспроможних якісно реалізувати свої гуманістичні потенціали і себе як гуманістично спрямовану особистість; між технократичним типом інженерного мислення і гуманістичною спрямованістю сучасних соціоінженерних завдань.

Проблеми гуманістичного виховання студентів вищих технічних навчальних закладів актуальні з точки зору реалізації принципу гуманізму в усіх сферах життєдіяльності людини та науково-методичного забезпечення гуманізації вищої технічної освіти.

Під гуманістично спрямованою особистістю студенти розуміють доброзичливу, чуйну, справедливую, відповідальну людину, яка з повагою та співчуттям ставиться до інших людей, реалізуючи гуманістичні принципи усіх сферах своєї життєдіяльності. Але більшість з них (78 %) себе такими не вважають з різних причин: відсутність терпимості до недоліків інших людей, турботи про їх благополуччя, щирого прагнення взаємодопомоги та ін. І, на жаль, молоді люди, незважаючи на розуміння своєї невідповідності статусу гуманістично спрямованої особистості, не висловили чіткого і стійкого бажання позбутися означених недоліків. Причину цього у недостатній мотивації молодих людей сприяти впровадженню

гуманістичних цінностей у систему суспільних відносин повсякденного та професійного середовища. Тому саме сформованість мотиваційного компоненту повинна сьогодні стати базовою основою гуманістичного виховання студентів вищих технічних навчальних закладів.

Виходячи з вище сказаного можна зробити наступні висновки:

- студенти технічних вищих навчальних закладів не мають чіткого, сформованого уявлення про гуманізм та гуманістично спрямовану особистість;

- на сучасному етапі вищим технічним навчальним закладам доцільно надавати питанням гуманістичного виховання студентської молоді більшої уваги;

- як свідчать теоретичні дослідження, ефективність гуманістичного виховання студентів вищих технічних навчальних закладів в умовах гуманізації та демократизації вищої школи може бути досягнута, якщо цей процес побудувати на основі розробки та впровадження в навчально-виховний процес науково-обґрунтованої моделі та педагогічної технології на засадах гуманістичної педагогіки, спрямованої на реалізацію принципу гуманізму, що передбачає визнання цінності особистості студента, сприяння його всебічному гармонійному розвитку і формуванню високоморальних якостей, таких як честь, гідність, доброта, співчуття, добродішність, відповідальність, а також формування потреби здійснення добрих вчинків з метою реалізації себе як члена суспільства.